

Стратегічна екологічна оцінка в польському законодавстві

**Навчальний візит з оцінки впливу на
довкілля (ОВД) та стратегічної екологічної
оцінки (СЕО)**

11-15 червня 2018, Польща

Вроцлав, 11 червня 2018

Джерела права

- Закон РП *«Про доступ до інформації про довкілля, участь громадськості у захисті довкілля і оцінку впливу на довкілля»* від 3 жовтня 2008 р. (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227, із змінами) - Закон РП *«Про ОВД»*
- Закон РП *«Право охорони довкілля»* від 27 квітня 2001 р. (Dz. U. z 2013 poz. 1232, із змінами) - *Право охорони довкілля*
- Закон РП *«Про територіальне планування та розвиток»* від 27 березня 2003 р. (Dz.U. z 2015 r., poz. 199, із змінами) -
- Закон РП *«Про Національний план розвитку»* від 20 квітня 2004 р. (Dz.U. z 2014, poz. 1448, із змінами) - Закон про НПР
- Закон *«Про принципи реалізації політики розвитку»* від 6 грудня 2006 р. (Dz. U. Nr 227 poz. 1658, із змінами)

Визначення стратегічної оцінки

- Відповідно до ст. 3 ч. 1 п. 14 - це провадження щодо оцінки впливу на довкілля наслідків реалізації політики, стратегії, плану чи програми, включаючи, зокрема:
  - а) погодження рівня деталізації інформації, що міститься у прогнозі впливу на довкілля,
  - б) підготовка прогнозу впливу на довкілля,
  - в) отримання погоджень, що вимагаються законом,
  - г) забезпечення можливості участі громадськості у провадженні

Документи, що вимагають оцінки (1)

- 1) Проекти: концепції просторового розвитку країни, окреслення умов та напрямків просторового розвитку гміни, планів просторового розвитку та стратегії регіонального розвитку
- 2) Проекти політики, стратегій, планів чи програм
  - у сфері промисловості, енергетики, транспорту, телекомунікацій, водного господарства, поводження з відходами, лісового господарства, сільського господарства, рибного господарства, туризму та землекористування,
  - ікі визначають основи для проектів, які можуть мати значний вплив на довкілля
  - розроблені органами управління (незалежно від рівня, не тільки документи, щодо яких є законодавчі вимоги)

Документи, що вимагають оцінки (2)

3) Проекти інших політик, стратегій, планів або програм, які можуть мати значний вплив на територію Natura 2000, якщо вони не пов'язані безпосередньо з охороною цієї території або не впливають з цієї охорони

Документи, що вимагають оцінки (3)

- 4) Стратегічна оцінка також необхідна для проектів інших документів, якщо за погодженням з компетентним органом управління охорони довкілля орган, який готує проект документа, стверджує, що ці проекти документів встановлюють основи для подальшого здійснення проектів, які можуть мати значний вплив на довкілля, або що здійснення положень цих документів може спричинити значний вплив на довкілля.
- Позиція органу, що готує проект документа, вимагає обґрунтування, яке включає інформацію про умови, передбачені ст. 49 (еквівалент Додатку II до Директиви щодо СЕО).

Можливість не проводити оцінку - негативний відбір

- У випадку з документів з п. 1-2 орган, який готує документ, може,
  - за погодженням із органом охорони довкілля та санітарним інспектором,
  - враховуючи умови, передбачені ст. 49 (еквівалент Додатку II до Директиви СЕО),
  - утриматися від проведення оцінки, якщо реалізація документа не спричинить значного впливу на довкілля,
- Необхідно:
  - обґрунтування, що містить інформацію про умови, передбачені ст. 49,
  - повідомлення громадськості.

Можливість не проводити оцінку

- Не стосується оцінки природніх оселищ
- Стосується лише документів, які:
  - вносять незначні зміни до існуючих планів і програм з пунктів 1-2,
  - стосуються областей у межах однієї гміни (у випадку планів/ програм з пункту 2).

Дефініції (1)

- Закон ОВД не визначає, що мається на увазі під „документом”, „політикою”, „стратегією”, „планом” чи „програмою”.

Дефініції (2)

- під „політикою”, „стратегією”, „планом” чи „програмою”, згаданими в Законі Про ОВД в контексті стратегічної екологічної оцінки, слід розуміти будь-який офіційний документ, незалежно від його назви, який містить вказівки щодо майбутніх дій, що виходять за межі загального окреслення цілей, і є чимсь більшим ніж просто комплекс практичних дій, які не створюють організованої та узгодженої системи.

Хто повинен проводити стратегічну екологічну оцінку

- Адміністративні органи - визначені в ст. 3 ч. 1 п. 9)
- Відповідно до ст. 56 - зобов'язання проводити оцінку накладено також на всіх інших суб'єктів (будь-яких!), які розробляють проекту документу (будь-який) !!!!

Спеціальне місце місцевого плану

- Додаткові вимоги до прогнозу - в ст. 52 ч. 3 - міністр будівництва має видати розпорядження (необов'язково, ще не видано)
  - тільки для планів
- Відповідно до ст. 54 ч. 3, - подання коментарів та узгодження:
  - місцевого плану
  - окреслення умов та напрямків просторового розвитку гміни
  - відповідно до Закону РП *«Про територіальне планування та розвиток»*

Прогноз

- Документ, який підготовлюється під час оцінки
- Вимоги, зазначені в ст. 51 ч. 2, в тому числі:
  - вплив на довкілля та пам'ятки культури (прямий, опосередкований, вторинний, сукупний, коротко-, середньо- та довгостроковий, постійний та тимчасовий),
  - пропозиції планованих методів аналізу виконання документа
- Формулювання (помилкове) „прогноз стосується лише впливу на території Natura 2000”
- Прогноз бере до уваги інформацію, включену в прогнози документів, що мають зв'язок до даного проекту
- Прогноз для місцевих планів просторового розвитку – конкретні вимоги були в розпорядженні Міністра довкілля від 14 листопада 2002 р. Тепер – тільки загальні вимоги (є можливість додаткових вимог на підставі ст. 52 ч. 3).

Визначення сфери

- Обсяг та рівень деталізації інформації, яка включається до прогнозу, визначається за погодженням з органами охорони навколишнього середовища (ст. 57) та охорони здоров'я (ст. 58).

Погоджуючі органи (1)

- Немає обов'язку погодження або консультування, коли той же орган (ст. 6)
- Орган охорони довкілля (ст. 57)
  - Генеральний директор з охорони довкілля - коли документ підготовлений вищим або центральним органом
  - Регіональний директор з охорони довкілля - інші
- Коли реалізація документа охоплює морську територію, властивість ГДОД у частині, що стосується цих територій, визначається вздовж берегової лінії.

Погоджуючі органи (2)

- Орган охорони здоров'я (ст. 58):
  - Головний санітарний інспектор - коли документ підготовлений вищим або центральним органом
  - районний санітарний інспектор - у випадку окреслення умов та напрямків просторового розвитку гміни та місцевих планів просторового розвитку
  - воєводський санітарний інспектор - інше

Погоджуючі органи (3)

- Коли реалізація документа охоплює територію 2 воєводств, компетентним є РДОД, на території якого знаходиться більша частина сфери дії документу - за погодженням з другим РДОД
- Коли реалізація документа охоплює територію понад 2 воєводств, компетентним є ГДОД.

Консультації

- З органами охорони довкілля та охорони здоров'я:

- Погодження (30 днів):

немає потреби проведення оцінки,
обсяг прогнозу.

- Висновки (30 днів) щодо:

готового проекту документа,
прогнози.

- Транскордонне

- Висновки щодо:

обсягу прогнозу
прогнозу

заходів щодо пом'якшення транскордонного впливу

Спеціальний режим

- У разі значного негативного впливу реалізації документа на території Natura 2000 - особливий режим - ст. 34-35 Закону про охорону природи
- Дозвіл (погодження?) регіонального директора

Участь громадськості

- Має відбутися принаймні один раз:
  - щодо прогнозу та проекту документа.
- Може додатково відбутися на будь-якому етапі процедури, наприклад:
  - відбір,
  - визначення обсягу.
- Процедура участі громадськості - відповідно до положень розд. 1 і 3 глава III Закону (за винятком окреслення умов та напрямків просторового розвитку гміни, а також місцевих планів просторового розвитку).

"Обґрунтування" документа

- До прийнятого документа додаються "письмові висновки", що містять "обґрунтування" вибору прийнятих альтернатив та інформацію про спосіб використання (ч. 3 ст. 55):
  - прогнозу,
  - висновків органів охорони довкілля та охорони здоров'я,
  - результатів участі громадськості,
  - результатів транскордонних консультацій - якщо вони були проведені,
  - інформації про методи та періодичність проведення аналізу виконання положень документа.
- У випадку планів просторового розвитку це додаток до плану у значенні ст. 20 Закону РП *«Про територіальне планування та розвиток»*.

Моніторинг

- Орган, який приймає документ, має (ч. 5 ст. 55):
  - провести аналіз наслідків його впровадження для довкілля,
  - із періодичністю та з використанням методів, зазначених у "письмових висновках"

Процедура (1)

- (необов'язково) визначення за погодженням із компетентними органами (і після консультацій з громадськістю), чи потрібна стратегічна оцінка проекту документа чи ні,
- визначення за погодженням із компетентними органами (і після консультацій з громадськістю) обсягу прогнозу,
- підготовка прогнозу.

Процедура (2)

- участь громадськості та компетентних органів в оцінці проекту документа та його прогнозу,
- розгляд коментарів та заяв громадськості, прогнозу та думок компетентних органів,
- прийняття документа з урахуванням прогнозу та коментарів, заяв та думок,
- оприлюднення прийнятого документа з "обґрунтуванням"
- моніторинг екологічних наслідків впровадження документа.